

Ҳ.НУРМАТОВ, Н.НОРХҮЧАЕВ

МУСИҚИ

КИТОБИ ДАРСӢ БАРОИ ДОНИШМОӮЗОНИ СИНФИ
1-УМИ МАКТАБҲОИ ТАЪЛИМИ МИЁНАИ УМУМӢ

Нашри ҳабдаҳуми мукаммалгардида

Вазорати таълими халқи Республикаи Ӯзбекистон
ба нашр тавсия намудааст

Хонаи эҷодии табъу нашри ба номи Fafur Gulom
Тошканд – 2019

УУК 78 (075)
КБК 85.31ya71
Н 87

Муқарризон:

Д. Каримова – дотсенти кафедраи таълими мусиқии факултати маданияти чисмонӣ ва таълими ибтидоии ДПДТ;

Р. Худоёрова – омӯзгори фанни маданияти мусиқии мактаби таълими миёнаи рақами 272-юми ноҳияи Сирғалии шаҳри Тошканд;

В. Гаппарова – омӯзгори фанни маданияти мусиқии мактаби таълими миёнаи рақами 203-юми ноҳияи Сирғалии шаҳри Тошканд.



– Дар ичрои устодатон гӯш кунед!



– Бо ёрии устодатон сароед!



– Саводи мусиқӣ



– Аҷоми дарс

**Аз ҳисоби маблағҳои Бунёди мақсадноки китоби
республика чоп шудааст**

Нурматов X., Норхӯчаев Н.

Мусиқӣ: китоби дарсӣ барои донишомӯзони синфи 1, нашри 17-уми мукаммалгардида. Мутарҷим Ч. Эшонқулов – Т.: Ҳонаи эҷодии табъу нашри ба номиFaфур Ғулом, соли 2019. – 64 саҳифа.

УУК 78 (075)
КБК 85.31ya71

ISBN 978–9943–5548–6–3

© X. Нурматов, Н. Норхӯчаев
© Ҳонаи эҷодии табъу нашри ба номи
Faфур Ғулом, соли 2019



ҚОИДАҲОИ СУРУДХОНӢ

Барои дуруст ичро кардани суруд, аввал онро бо дикқат гӯш кардан лозим аст.

Сурудро дар ҳолати қоматро рост нигоҳ доштан, рост истода ё ки нишаста хондан лозим аст.

Пеш аз сурудхонӣ саросема нашуда нафас гирифтан ва китфонро набардоштан лозим аст.

Дар мобайни калима нафас нагиред.

Барои аниқ шунида шудани қалимаҳои суруд овозҳои садонок ва ҳамсадоҳоро дуруст талаффуз кардан лозим аст.

Ҳангоми сурудхонӣ овозатон бояд сабук ва форам шунида шавад. Овозҳоро дароз карда гӯед.

Сурудро ифоданок, барои шунавандагон писандида карда гуфтан лозим аст.

Сароидани сурудро ба ҳаракати дастони омӯзгор нигоҳ карда ёд гиред.

ВАТАНЧОНАМ – ВАТАНАМ



Шеъри П. Мӯъмин
Оҳанги Д. Омонуллаева

Тези миёна

Music notation for the song 'Vatanxonam - Vatanam'. The lyrics are written below the notes. The music is in G major, 6/8 time.

Ва-тан жо-ним Ва - та - ним, Кў - зим қув-наб
кўр - га - ним. Истик - лол - дан
кул - га - ним, Ўз- бе- кис - тон гул - ша - ним!

Ватанжоним – Ватаним,
Кўзим қувнаб кўрганим.
Истиқлолдан кулганим,
Ўзбекистон – гулшаним!

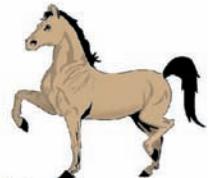
Баҳра олиб бағрингдан,
Улғаяман меҳрингдан.
Ватанжоним – Ватаним
Ўзбекистон – гулшаним!



ИФОДАЁБИИ ОВОЗХО



А



у



о



и



е



ПОЛКАИ АНДИЧОН



Оҳанги халқӣ

Шӯх

7

12

The musical score for 'Шӯх' is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (G major). It features three staves of music notation. Measure 1 starts with a quarter note followed by eighth-note pairs. Measures 7 and 12 show a continuation of this pattern.



ЧИ ХЕЛ ОВОЗХОРО МЕДОНЕД? Овозҳои гумбурсой



Овозҳои мусиқӣ

Дар атрофамон овозҳо хеле бисёр аст. Ҳамаи овозҳои дар табиат буда, ба овозҳои гумбурсой (шавшув) дохил мешавад.



Ҳангоми суруд хондан ва навохтани асбобҳои мусиқӣ овозҳои шунида шавандаро, овозҳои мусиқӣ меноманд.

РОХИ НОТА

Овозҳои мусиқӣ бо нота навишта мешавад. Панҷ хате, ки дар он нотаҳо навишта мешаванд, РОХИ НОТА ном дорад.

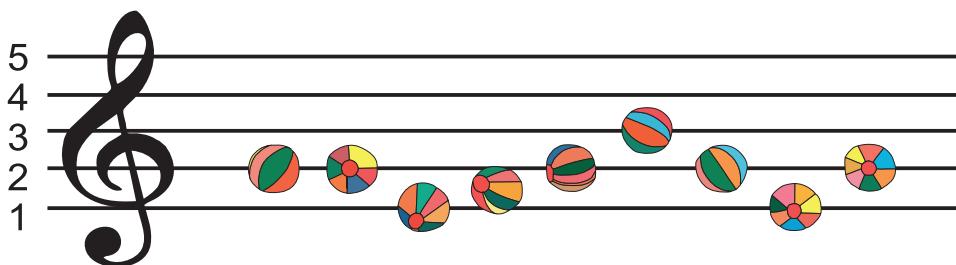
МАРШИ РОҲГАРӢ

Оҳанги Ф. Назаров

Босуръат



Бигӯед, ки тӯбчаҳо дар кадом хатҳо ҷойгир шудаанд?





АЛИФБОИ МУСИҚЙ

Шеъри Н. Бақозода Оҳанги Ч. Охунов

Но - ми ҳар - фи а - лиф - бо А, Б, В, Г
Д, Е, Ё... Но - ми ҳар - фи му - си - қй
До, Ре, Ми, Фа, Сол, Ля Си Ҳар ка - до - ме
як са - до, як, о - во - зу як на - во:
До, Ре, МИ, Фа, Сол,ЛЯ,Си, Си, Ля, Сол,Фа, Ми, Ре, До

Номи ҳарфи Алифбо –
А, Б, В, Г, Д, Е, Ё ...

Номи ҳарфи мусиқй –
До, Ре, Ми, Фа, Сол, Ля, Си.

Ҳар кадоме – як садо,

Як овозу як наво:

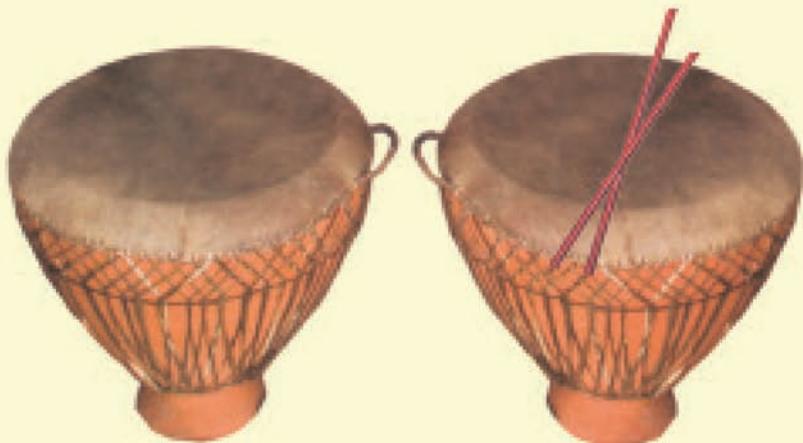
До, Ре, Ми, Фа, Сол, Ля, Си.

Си, Ля, Сол, Фа, Ми, Ре, До.

БО АСБОБҲОИ МИЛЛИИ МУСИҚӢ ШИНОС ШАВЕД



ДОЙРА



НАФОРА



БАК, БАКА БУМ, БУМ (УСУЛХОИ ДОИРА)

Оҳанги халқӣ

Рақсӣ

6

9

The musical score consists of three staves of music. The top staff is in 2/4 time with a key signature of one sharp. It features a single melodic line. The middle staff is in 2/4 time with a key signature of one sharp, showing a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The bottom staff is also in 2/4 time with a key signature of one sharp, mirroring the rhythm of the middle staff. Measure numbers 6 and 9 are indicated above the staves.



ВАТАН



Шеъри М. Миршакар
Оҳанги Ш. Соҳибов

Ватан аз дилҳо
Мебарорад ғам,
Ватан одамро
Мекунад одам.

Болу пари кас
Ватан мебошад.
Бахтовари кас
Ватан мебошад.

Ту бахтиёрӣ,
Эй насли озод!
Ту Ватан дорӣ,
Зебову обод!

Фарзанди ҷон бош
Бар Ватани хеш
Ҳам посбон бош
Бар Ватани хеш.



АСОСИ МУСИҚЙ ОҲАНГ АСТ

ДИЛХИРОЧ



Оҳанги халқи ӯзбек

Чаққон

A musical score for a single melodic line, likely for a bowed instrument like a qonch. The score consists of eight staves of music. The first staff starts with a pickup of two measures followed by measure 6. The subsequent staves are numbered 11, 16, 23, 29, 34, and 39. The music features various rhythmic patterns, including eighth-note pairs, sixteenth-note groups, and eighth-note groups. Measure 39 concludes with a return to 3/4 time.

ЛАВЛАГИ (Лаблабу)



Шеъри П. Мұғанов
Оқанги Д. Омонуллаева

Тези миёна

6

Лав-ла-ги-ю, лав -ла -ги, Ер - ни ас -та кав - ла-гин.

5

9

Мұл-бұ-либ-ди, ҳо - си - ли, Аъ - ло э - кан қи - зи - ли.

9

13

Ло - ла -га үх - шар, Қип-қи-зил ран - ги.

Худ-ди бұ-ял-ган -дай Яп - ян - ги... ги.

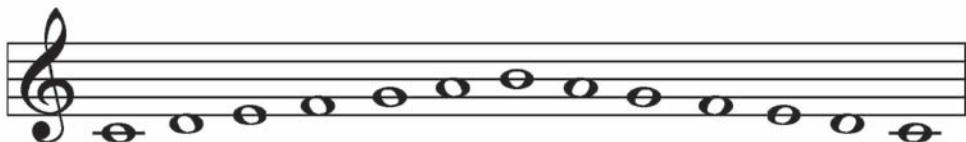
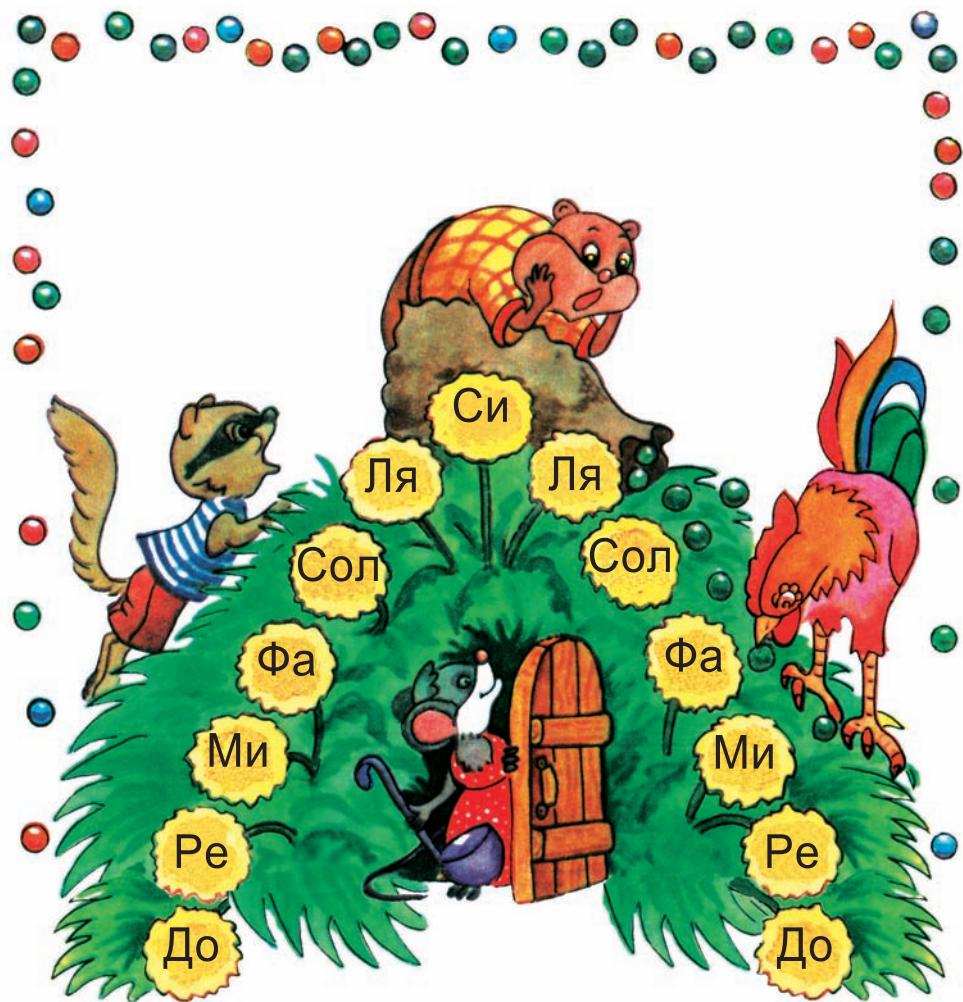
1. 2.

Лавлагиу лавлаги,
Ерни аста кавлагин.
Мұл бұлибди ҳосили,
Аъло экан қизили.

Лолага үхшар,
Қип-қизил ранги.
Худди бұялгандай
Яп-янги.



**ОВОЗҲОИ МУСИҚӢ БАЛАНД,
ПАСТ ВА ДАР БАЛАНДИИ
ЯКХЕЛА МЕШАВАД.**



БОЗИҲОИ МУСИҚАВӢ

БОЗИҲОИ РАҶСИЕ, КИ ДАР ОН
СУРУД ХОНДА РАҶС МЕКУНАНД,
БОЗИҲОИ МУСИҚАВӢ МЕНОМАНД

ОҚ ТЕРАКМИ, КӮК ТЕРАК?



Шеъри X. Қаюмов Оҳанги A. Мансуров

Шӯх



Оқ тे- рак - ми, қўк -те - рак, Биз-дан сиз-га ким қе - рак?



Ў - қи -ши и-ши аъ -ло, Ғай-рат- ли, чақ- қон до- но.



Кат -та -лар-нинг даст- ё- ри, Ки-чик-лар-нинг сар-до-ри,



О- доб, ах-лоқ - да ўр- нақ, Қув-ноқ бо-ла-лар қе - рак.



МАН ВАТАН ДОРАМ

Шеъри Ч. Қувноқ Оҳанги Н. Норхӯчаев

Миёна $\text{d}=88$

Ман Ва-тан до-
рам, ди-гар дун - ё ба ман дар - кор
нест, Хо - ки он ган -

Ман Ватан дорам, дигар дунё ба ман
даркор нест,
Хоки он ганчест, ки дар ҳеч як бозор
нест.

Дил надорад дар бараш,
ҳар ки Ватанро тарк кард,
Барги хушк афтад зи шох,
ин корро инкор нест.

Ман Ватанро дар дилу дар
дидам ҷо кардаам,
Шашяки рӯйи заминро ҳеч кунчи тор
нест.

КАЛИДИ СКРИПКА

Қиссми доиравии калиди скрипка хати дуюми роҳи нотаро фаро мегирад. Ба хати дуюм овози СОЛ навишта мешавад. Ин калидро, калиди СОЛ ҳам меноманд. Зебо навиштани калиди скрипкаро омӯзед.





ЯК, ДУ, СЕ...

Шеъри Р. Толиб Оҳанги Н. Норхӯчаев
Бо суръати маршона

Дӯп - дӯп, дӯп - дӯп, Дӯп - дӯп, дӯп- дӯп, Шах-дам, шах - дам
таш - ланг қа- дам, бир, ик- ки уч. Дӯп - дӯп, дӯп - дӯп,
Куч - га тӯ - линг соғ - лом бӯ- линг, бир, ик- ки уч.

Дӯп - дӯп, дӯп - дӯп, Шах - дам, шах - дам
таш - ланг қа- дам, бир, ик- ки уч. Дӯп - дӯп, дӯп-дӯп,
Куч - га тӯ - линг соғ - лом бӯ- линг, бир, ик- ки уч.

Дӯп - дӯп, дӯп - дӯп, Бир, ик - ки уч.



ТИРАМОҲ (KUZ)



Шеъри Н. Рӯзимуҳаммедов
Оҳанги С. Абрамова

Саросема нашуда



Ке-либ ет-ди жав-ҳар куз,Сан-диқ оч-ди гав-ҳар куз.



Боғ- лар- нинг са- хо- ва-ти, Со-чил-ди ноз-

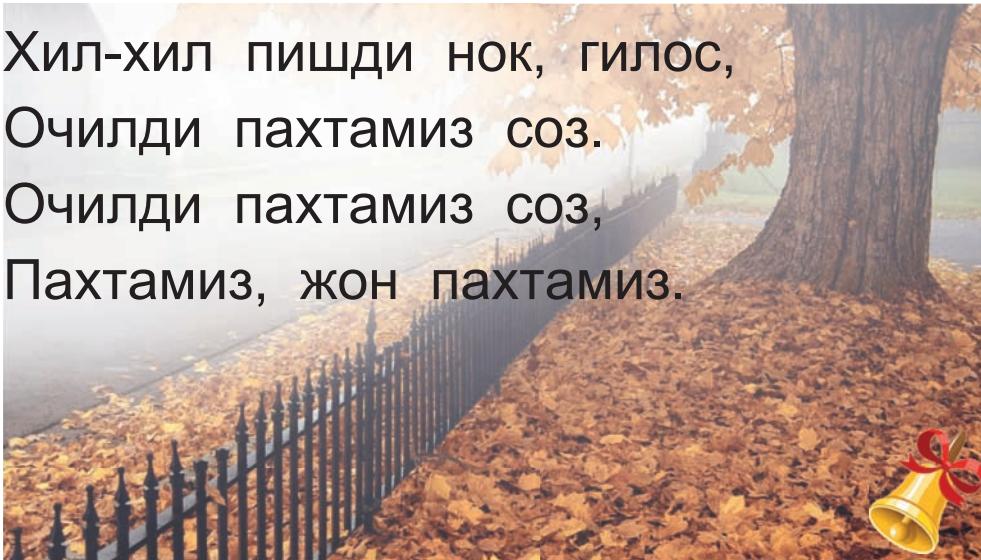


-неъ- ма - ти. Боғ - лар - нинг са - хо - ва -ти,



Со - чил - ди ноз - неъ - ма - ти.

Хил-хил пишди нок, гилос,
Очилди пахтамиз соз.
Очилди пахтамиз соз,
Пахтамиз, жон пахтамиз.



ВАТАНАМОНРО МАДХ МЕКУНЕМ

МЕХРУ МУҲАББАТ НИСБАТИ ВАТАН
БЕПОЁН ШУДАНАШ ЛОЗИМ



«РАҚС»

Оҳанги халқӣ

Тези миёна

A musical score for the song 'RAQS'. It consists of eight staves of music in 4/4 time, featuring a key signature of one sharp (F#). The music is primarily composed of eighth-note patterns, with some sixteenth-note figures and occasional quarter notes. The score is written on five-line staff paper.

БУҒДОЙ (ГАНДУМ)



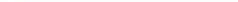
Шеъри Р.Толиб Оҳанги Д.Омонуллаева

Эккан эдим,
Кўкат бўлди, дон бўлди.
Пишгандан сўнг
Оппоққина нон бўлди.

Элим бой, элим бой
Нимага бой?
Элим бой, элим бой,
Экар буғдой.



ИФОДАЁБИИ БАЛАНД ВА ПАСТШАВИИ ОВОЗХО ДАР ЗИНАЧАХО

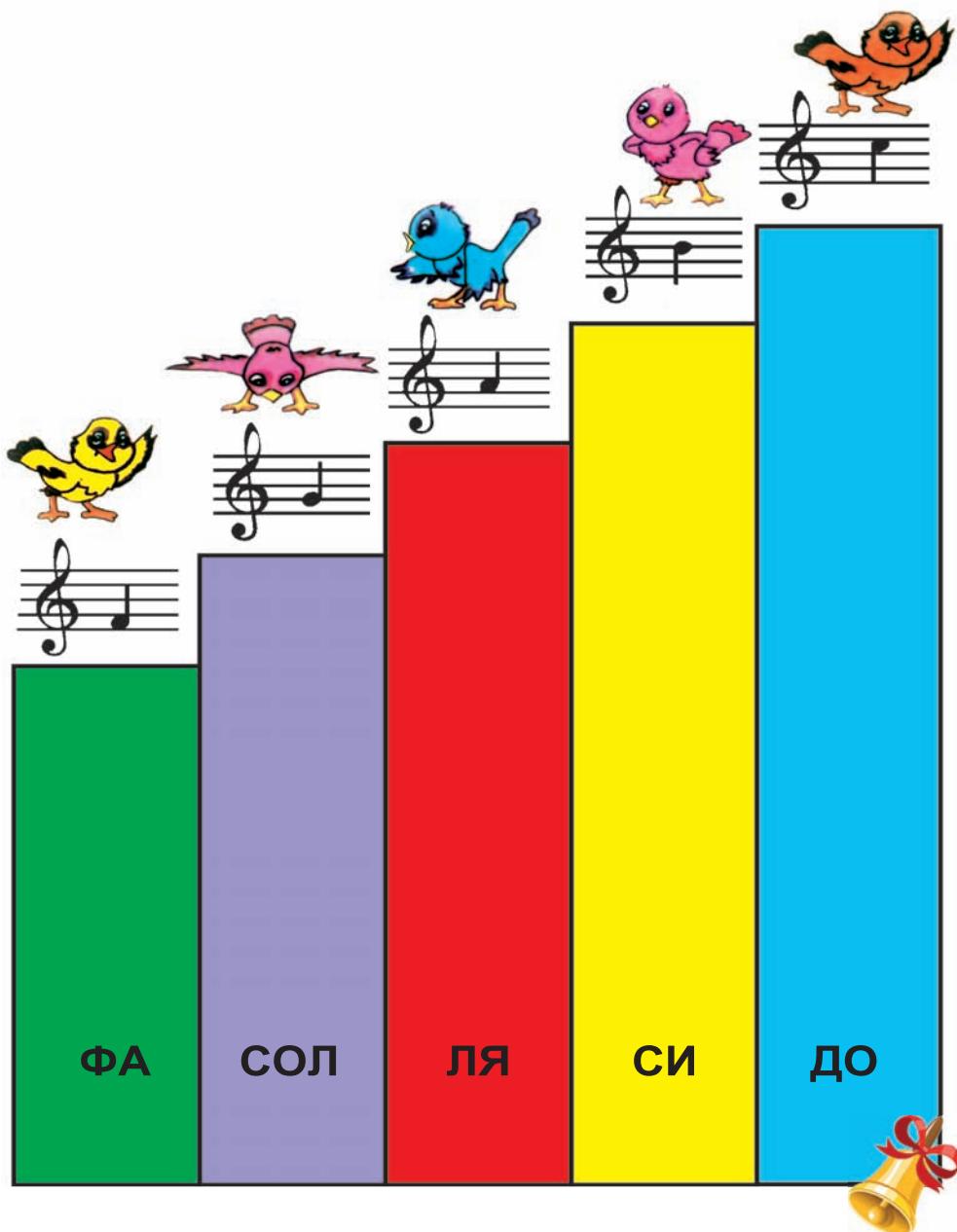


ДО

РЕ

МИ

**НОМИ ОВОЗХОРО АЗ ЧАП БА
РОСТ ВА АЗ РОСТ БА ЧАП
ГУФТАНРО ЁД ГИРЕД**



ШИНОС ШАВЕД



Оҳангсоз оҳанг
месозад.



Шоир шеър эъчод
мекунад.



Сароянда суруд
мехонад.

Навозанда оҳанг
менавозад.

ПИАНИНО

Шеъри М. Зайниддина
Оҳанги Ч. Начмиддинов



Рақсӣ

До, ре, ми, фа, сол, ля, си Мак-таб пи- а- ни- но- си.

Кла- ви- ши оқ-қо-ра, Ҳа-ва-синг ке-лар қа- ра.

Бир, икки, уч, ўнг оёқ,
Оҳангга солинг қулоқ.
Янгроқ куйга жўр бўлиб
Қўшиқ айтамиз қувноқ.



**СУРУД АЗ КАЛИМА ВА ОҲАНГҲО
ИБОРАТ АСТ. КАЛИМА БО
ҲАРФҲО, ОҲАНГ БОШАД, БО
НОТАҲО НАВИШТА МЕШАВАД.**



**АЛИФБО БАЙРАМИ
(Иди Алифбо)**

Шеъри П. Мӯъмин Оҳанги Д. Омонуллаева

- | | |
|---|---|
| 1. Алифбодан
Ҳарфларни
Биз ўргандик
оз-оздан.

Миннатдормиз
Ўргатувчи
Муаллимдан –
устоздан.

Нақарот:
Тилимизни
Сайратади
Алифбомиз
байрами.

Дилимизни
Яйратади
Байрамларнинг
хуррами. | 2. Ҳар бир ҳарф
Дафтарларда
Гижинглайди
той бўлиб.

Ёзганимиз
Кўринади
Юлдуз бўлиб,
ој бўлиб.

Нақарот.

3. Олдимизга
Саф тортишди
Аскарлардай
ҳарфлар.

Барчасига
Қўшиқларда
Бериб ўтдик
таърифлар.

Нақарот |
|---|---|

СУРУДҲОЕ, КИ ПИСАНДИ МО АСТ

ИДАТ МУБОРАК

Шеъри Н. Назирӣ
Оҳанги Х. Абдуллоев



Эй модари ман,
Бахти ҷавонам,
Номи хуши ту
Вирди забонам.

Меҳри ту доим
Дар ҷисму ҷонам,
Идат муборак!
Идат муборак!

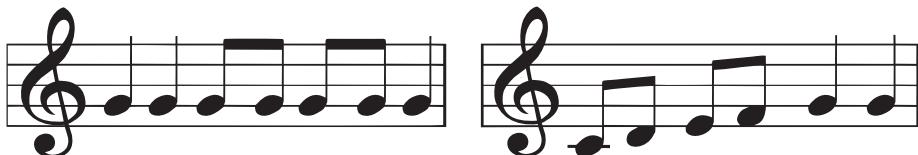
Ман дар бари ту
Аз ҳурдӣ растам,
Меҳри дили ҳуд
Бар ту бубастам.

Фарзанди дилбанд
Баҳри ту ҳастам.
Идат муборак!
Идат муборак!

СУПОРИШХО БАРОИ МУСТАҲКАМКУНӢ

Бо диққат гӯш кунед ва ёбед:

Омӯзгор аз ду мисоли поёни
кадомашро гуфт?

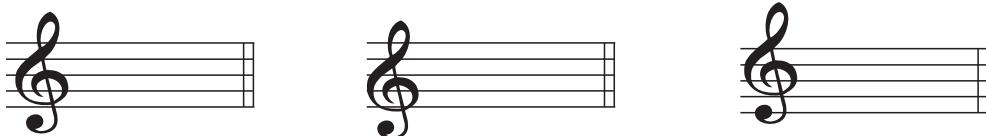


Калиди Сол дар кучо дуруст на-
вишта шудааст?

1

2

3

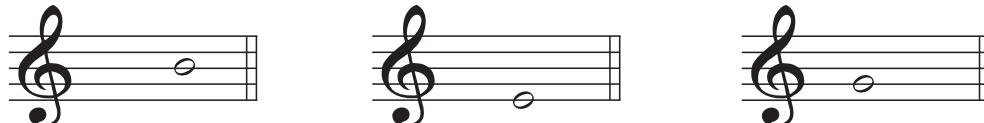


Нотаи Сол дар кучо дуруст навишта
шудааст?

1

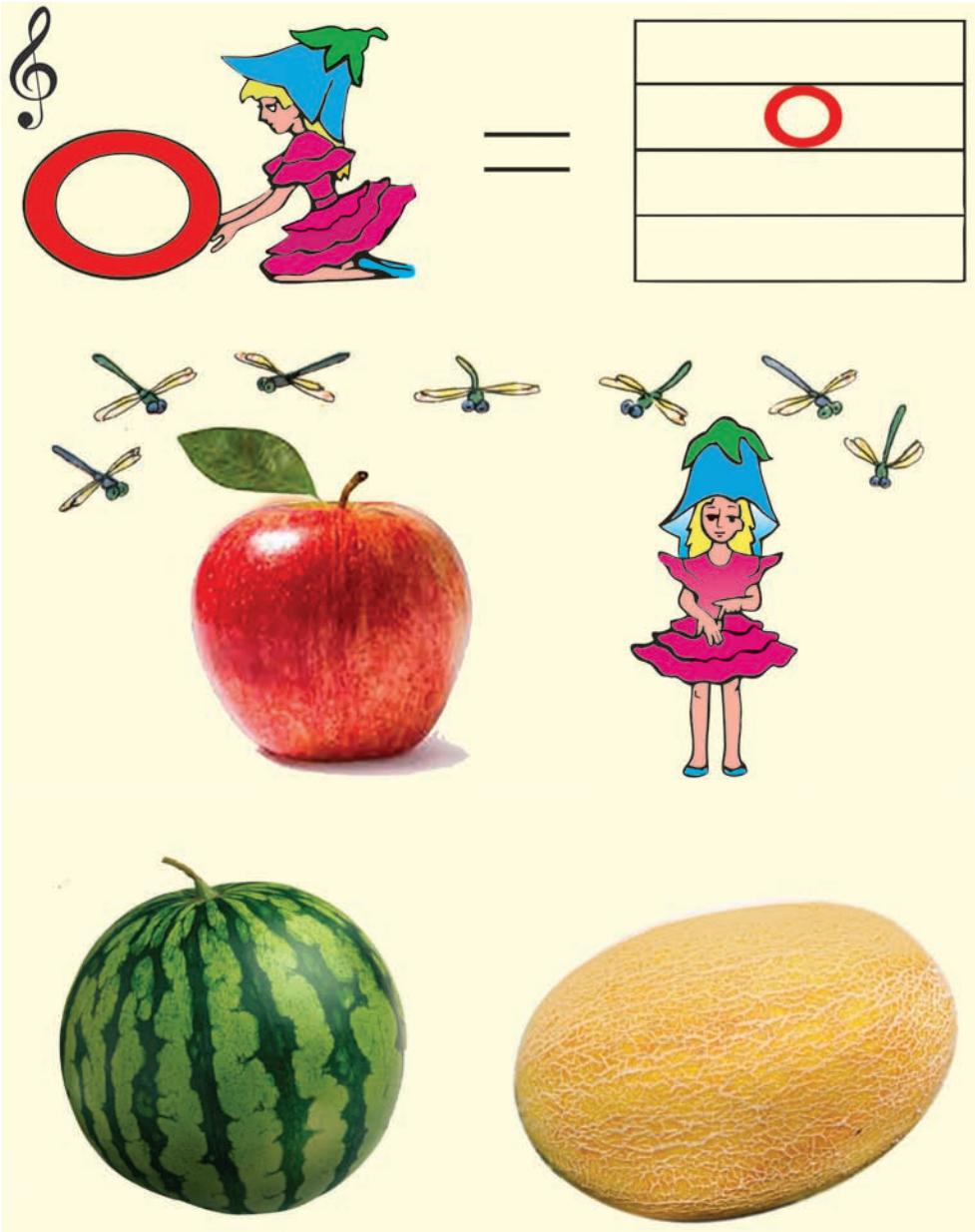
2

3



ДАРОЗУ КҮТОХШАВИИ ОВОЗХО

Нотаи пурра



Нотаи пурраро ба меваҳои пурра
монанд кардан мумкин аст.

НОРИМ-НОРИМ



Оҳанги ҳалқи ӯзбек

Тези миёна

The musical score consists of five staves of music. The first staff begins with a quarter note followed by a dotted half note. The second staff starts with a dotted half note. The third staff begins with a quarter note followed by a dotted half note. The fourth staff starts with a quarter note. The fifth staff ends with a quarter note followed by a dotted half note.



**ҲАНГОМИ СУРУДХОНӢ
БА ДУРУСТ ВА ФАҲМО ТАЛАФ-
ФУЗ КАРДАНИ КАЛИМАҲО
ЭЪТИБОР ДИҲЕД.**

БАРФИ АВВАЛ (БИРИНЧИ ҚОР)



Шеръи Р. Толиб
Оҳанги Н. Норхўчаев

Эй қор, шодсан бүнча ҳам,
Ахир эриб кетасан.
Вой, вой, вой,вой.

Мен сизларга бир олам
Қувонч бериб кетаман.
Хой, хой, хой, хой.



ОҲАНГҲОЕ, КИ ПИСАНДИ МО АСТ

**МУСИҚИРО ГЎШ КАРДА, БА ОН
БО ҚАРСАК ҶЎР МЕШАВЕМ.**

ҚАРИ НАВО



Оҳанги халқи ўзбек

Шўх

A musical score for the song "Shox". It consists of four staves of music in 2/4 time, major key, with a treble clef. The notes are primarily eighth and sixteenth notes, with some quarter notes and rests. The score is divided into four measures by vertical bar lines, with a double bar line and repeat dots at the end of the first section.



БОРОНАК



Шеъри Җ. Ҳошимӣ

Оҳанги Қ. Яҳёев

Чак-чак борон меборад,
Моро шодон медорад, мефорад!
Оби борон роҳатбахш,
Савти борон чак-чак.

Чак-чак, чак-чак, чак-чак, чак,
Чак-чак, чак-чак, чак-чак, чак.

Тоза шӯяд гулҳоро,
Боғу дашту саҳроро.
Борон равшан гардонад
Ҷону дилҳои моро!

Чак-чак, чак-чак, чак-чак, чак,
Чак-чак, чак-чак, чак-чак, чак.

Борад, то гулҳо рӯянд,
То духтарҳо сар шӯянд.
То бачаҳо гул чинанд,
То модарҳо гул бӯянд!



ОҲАНГСОЗОН



ЮНУС
РАЧАБЙ.



ҒАФУР
ҚОДИРОВ.



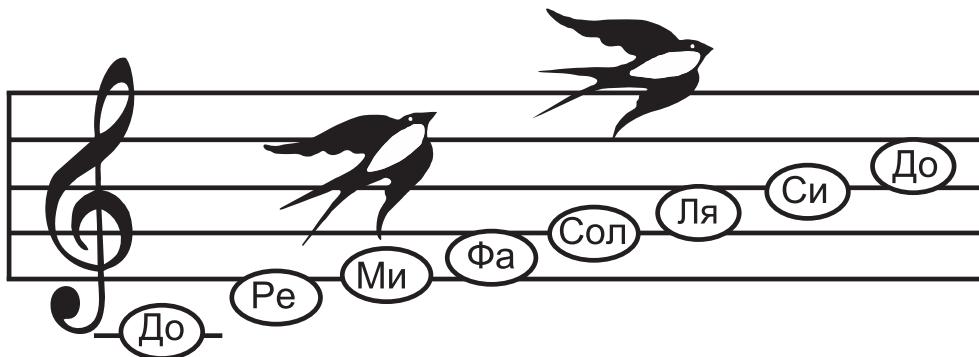
ДОНИ
ЗОКИРОВ.



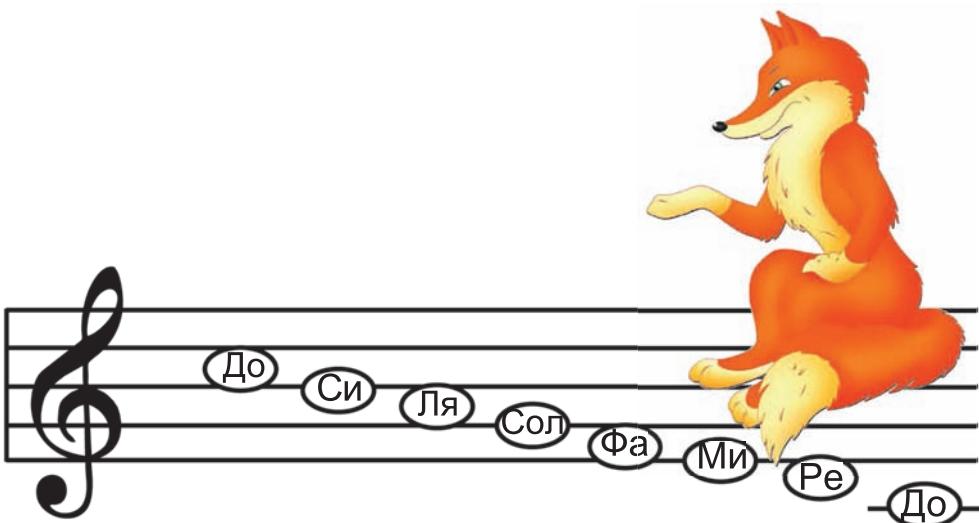
ТҮЛҚИН
ТОШМАТОВ.



НОМГУЗОРИИ ОВОЗХО ВА ПАЙИХАМИИ ОНХО



ПАСТУ БАЛАНДШАВИИ
НОТАХОИ ОВОЗ (ОВОЗҚАТОРХО)



АСП БҰЛАМАН (АСП МЕШАВАМ)



Оҳанги ҳалқи ӯзбек

Рақсӣ

Musical score page 1. The score consists of two staves. The top staff is for the treble clef (soprano) and the bottom staff is for the bass clef (bass). Both staves are in 6/8 time with a key signature of one sharp. The music features eighth-note patterns and sixteenth-note chords.

Musical score page 2. The score continues with two staves. The top staff shows eighth-note patterns and sixteenth-note chords. The bottom staff shows eighth-note patterns and sixteenth-note chords.

Musical score page 3. The score continues with two staves. The top staff shows eighth-note patterns and sixteenth-note chords. The bottom staff shows eighth-note patterns and sixteenth-note chords.

Musical score page 4. The score concludes with two staves. The top staff shows eighth-note patterns and sixteenth-note chords. The bottom staff shows eighth-note patterns and sixteenth-note chords.



ДИЛОРОМНИНГ ҚҰШИҒИ

Шеъри И. Дониш Оҳанги Д. Омонулаева

Чаққон



Қув-ноқ хуш о- воз, Жа- жи Ди-ло- ром.



Құ-ши - ғи дил- га Бахш э- тар о- ром.



А-ям ва да- дам Бұл-син-лар бар- дам,



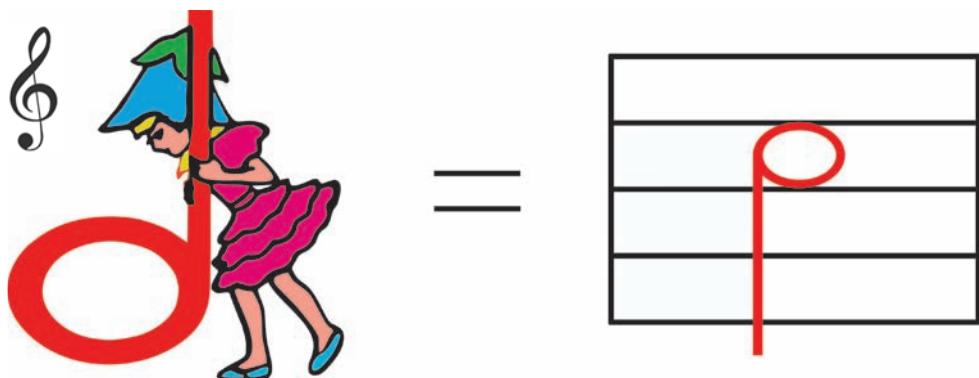
Ду - нё тур-гун- ча Тур- син-лар ҳар дам.

2. Боғчамизда у
Барчага ёққан
Ёш қалби
жұшиб
Дарёдек оққан
Құшиқ севмаслар
Йүқдир оламда,
Мен катта
бұлсам
Бұлай хонанда

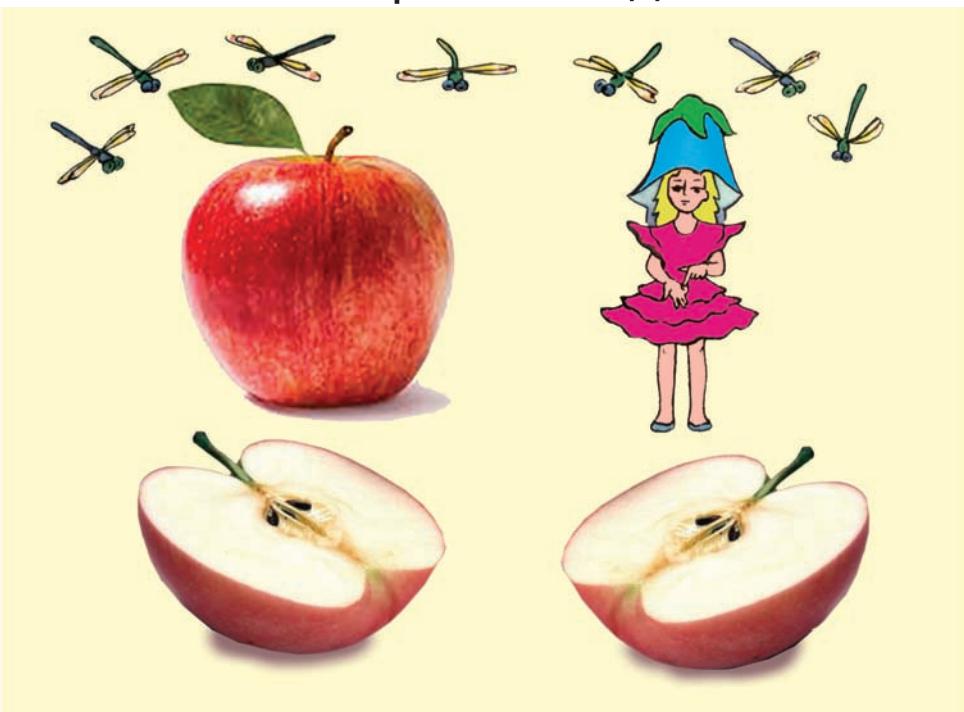
3. Куйлар Дилором
Хушчақчақ бардам
Дунёда озод
Бұлсин ҳар одам
Қалб овозимни
Тингласин олам,
Тингласин дадам,
Тингласин олам.



НОТАИ НИСФИХО



Аз ду як қисми нотай пурра
нисф мешавад.



Агар аз миёни себ бурида шавад,
дуто ҳиссаи баробари нимпалла
хосил мешавад.

**ҲАР ЯК СУРУДРО БО ОВОЗ
САРОИДАН ВА БО АСБОБХОИ ҲАР-
ХЕЛА ИЧРО КАРДАН МУМКИН АСТ.**

дўлонча



Оҳанги халқӣ

Рақсӣ

Musical score for 'Dooloncha' in 2/4 time, major key signature (two sharps). The score consists of three staves of music, each ending with a repeat sign and a colon, indicating a repeating section.



«ТУ-ТУ-ТУ-ТУ, МУРГОНИ МАН»



Шеъри А. Қодирӣ
Оҳанги Ҷ. Охунов

Биёед мурғони ман,
Мурғони чаққони ман.

Ту-ту-ту-ту-ту-ту-ту.

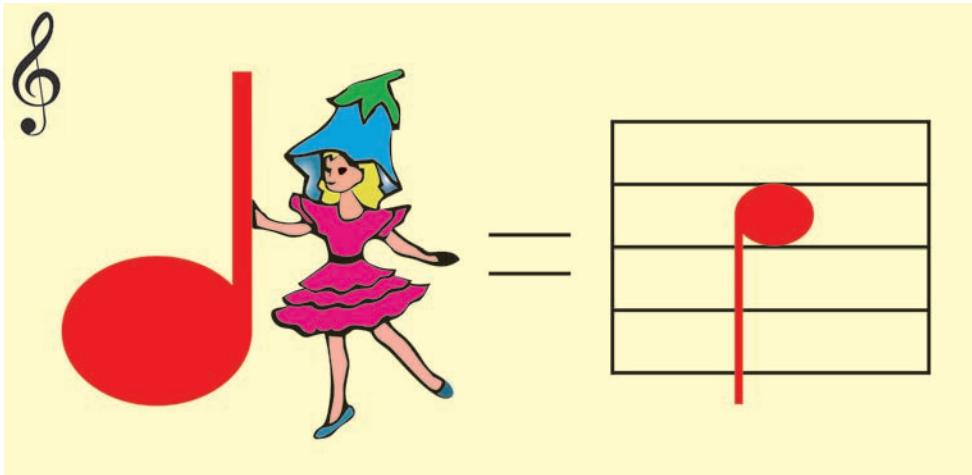
Биёед, ба лаби ҷӯ, биёед ба
шумоён.
Медиҳам ман обу дон.

Ту-ту-ту-ту-ту-ту-ту.

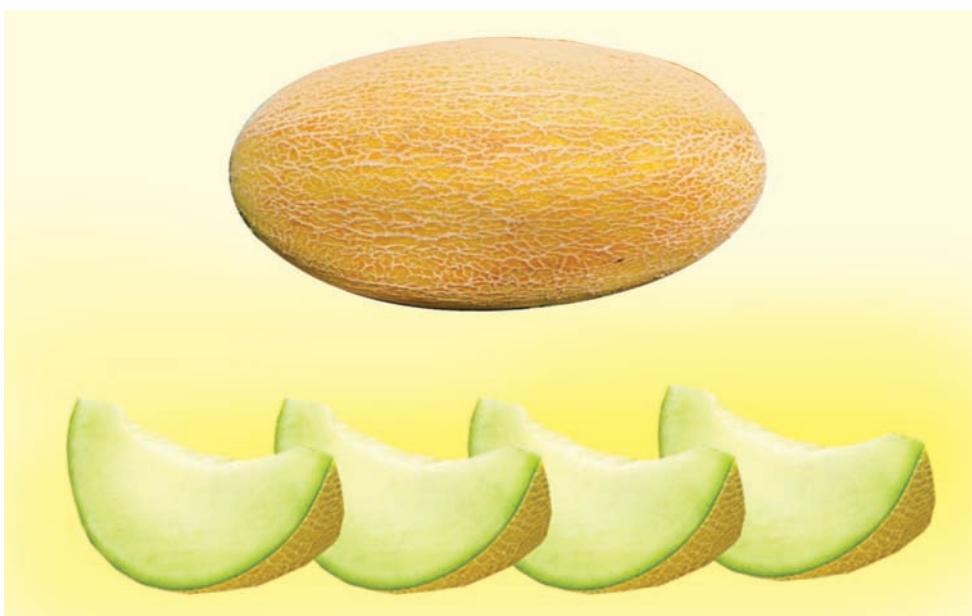
Шикамҳотон, ки сер шуд,
Ба катак дароед зуд.

Ту-ту-ту-ту-ту-ту-ту.

НОТАИ ЧОРЯКЙ



Аз чор як қисми нотаи пурра
чорякй мешавад.



Агар харбузаро ба чор қисм
чудо кунем, ҳар як қисми он
чорякй мешавад.



ВАЛС

Оханги Д. Шостакович



Босуръат

Musical score for the first measure of the waltz. Treble clef, key signature of one sharp, 3/4 time signature, dynamic 'mf'. Melody starts with eighth and sixteenth notes.

Musical score for the second measure of the waltz. Continues the melody with eighth and sixteenth notes.

Musical score for the third measure of the waltz. Features a more complex melody with eighth and sixteenth notes, including a grace note.

Musical score for the fourth measure of the waltz. Shows a continuation of the eighth and sixteenth note pattern.

Musical score for the fifth measure of the waltz. Includes a melodic line with eighth and sixteenth notes, ending with a fermata over the last note.



БОБОҚ ХҮРОЗ



Шеъри П. Мұғанов
Оқанги Н. Норхұчаев

Шұх



Бо - боқ хұ - роз, бо - боқ хұ - роз, То- жи қи- зил



та- роқ хұ- роз. Бо- боқ хұ- роз, бо- боқ хұ- роз,



То - жи қи- зил та-роқ хұ - роз.



Ду- ми га- жак, ю- пар сер - гак,



Ду- ми га- жак, ю - пар серг - гак, Хұп ке-лиш-ган,

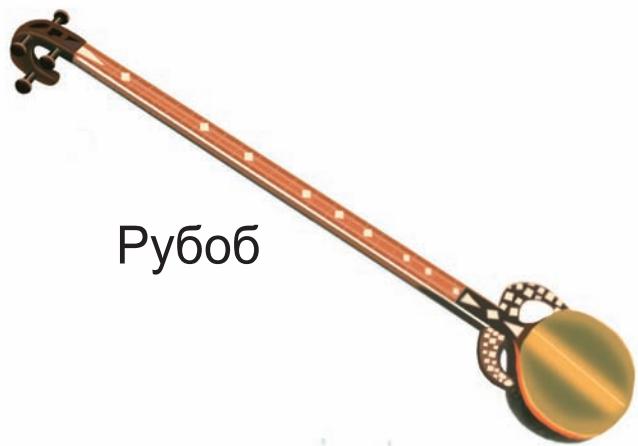


бұ - ии да- роз,

Бо- боқ хұ- роз...



АСБОБХОИ ТОРИЕ, КИ ПИСАНДИ МОСТ



Рубоб



Дутор

БАЁТИ ДУТОР



Оҳанги халқӣ

The musical score consists of four staves of music for a bandurist. The first three staves are in common time (indicated by a 'C') and the fourth staff is in 2/4 time (indicated by a '2'). The key signature is one sharp (F#). The notation includes various note heads (solid black, open, and stems), eighth and sixteenth note patterns, and rests.





САЛОМ БЕРГАН БОЛАЛАР

Шеъри П. Мӯъмин Оҳанги Н. Норхӯчаев

Салом берган боланинг
Ўзи одобли,
Кулиб турган юзлари
Гӯё офтобли.

Нақарот:

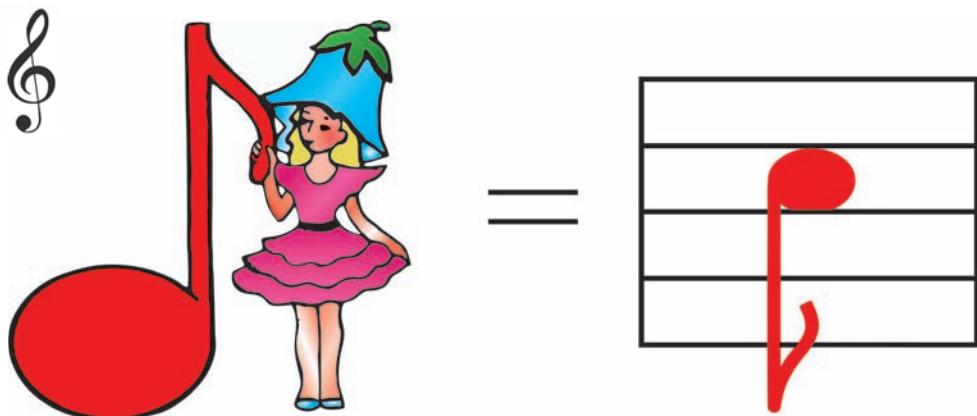
Салом бериш, бу –
Аъло аломат,
Салом берганлар,
Бўлинг саломат.

Салом берган боланинг
Дарси доим «беш»,
Мактаб, уйда, кўчада
Яхшиларга эш.

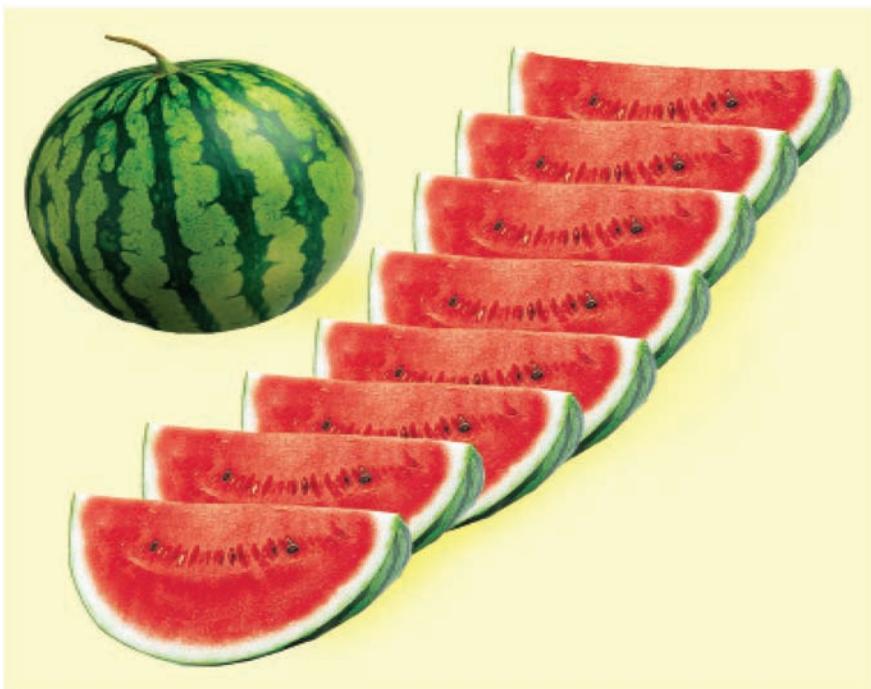
Нақарот:



Нотаи ҳаштяқӣ (нимчоряк)



Аз ҳашт як қисми нотаи пурра
ҳаштяқӣ мешавад.



Агар тарбузро ба ҳашт қисм
чудо кунем, ҳар як қисм он
ҳаштяқӣ (нимчоряк) мешавад.



АСБОБҲОИ НАФАСӢ

БАХТИЙ ЭРКАТОЙ

Шеъри Н. Муҳаммад Оҳанги Т. Тошматов

Шодон

Musical notation for the song 'Шодон'. The notation consists of two staves. The first staff starts with a treble clef, a '2' indicating 2/4 time, and a sharp sign indicating G major. It contains four measures of music. The lyrics for the first measure are 'Вой - вой,' and for the second measure are 'вой -вой,'. The second staff continues the melody with lyrics 'Бах - ти эр - ка - той'.

Вой - вой, вой -вой, Бах - ти эр - ка - той

Эр - та - лаб, ту - риб ич - мас э - кан чой



НОМГУЗОРЙ ВА ТАҚСИМШАВИИ НОТАХО

Номхои нотаҳоро гӯед



Тақсимшавии нотаҳоро оё дар ёд
доред?



Инҳо ба қадом намуди нота ва
овозҳо тааллук доранд?



Ин овози дар овозқатор нарасида-
ро, овоз бароварда пурра гардонед:



МАРШ



Оҳанги Н. Норхўчаев

Қатъӣ

A musical score page showing the first measure of a march. The key signature is B-flat major (two flats), and the time signature is common time (indicated by '12'). The dynamic marking 'p' (piano) is present below the staff. The melody begins with eighth-note pairs followed by quarter notes.

A continuation of the musical score from the previous page, showing the second measure. The melody continues with eighth-note pairs and quarter notes, with a slur indicating a smooth transition between notes.

A continuation of the musical score from the previous page, showing the third measure. The melody continues with eighth-note pairs and quarter notes.

A continuation of the musical score from the previous page, showing the fourth measure. The melody continues with eighth-note pairs and quarter notes.



ДОИРА (ЧИЛДИРМА)



Шеъри П. Мұғанов
Оқанги Д. Омонуллаева

Ұзи ойдай,
Зираклари шилдир-шилдир.
Чалганингда
Оҳанглари хилма-хилдир.

Топсанг дарров билдирма,
бидирма, билдирма.
Гумбадагум-гумбадагум
гумбадагум,
Унинг номи – чилдирма!

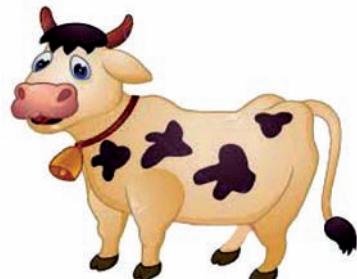


РЕБУСХОИ МУСИҚӢ

Калимаҳои зеринро муайян кунед:

— ниш	— корд	— сол	— лак			
— шумор	венти - тор	— пар	— вул			
— но	— тора	— хӯрда	— нома			
— росот	— жа	— зиш	— стон			

$$\text{Treble clef} + \boxed{\quad \quad \quad} =$$



ВАЛС БАРОИ БАЧАҲО



Оҳанги Д. Зокиров

Бо суръати валс

Musical staff 1: G major, 3/4 time. Notes: quarter note, eighth note, quarter note, eighth note, quarter note, quarter note, eighth note, eighth note.

Musical staff 2: G major, 3/4 time. Notes: quarter note, eighth note, quarter note, eighth note, quarter note, eighth note, eighth note, quarter note.

Musical staff 3: G major, 3/4 time. Notes: quarter note, eighth note, quarter note, eighth note, eighth note, eighth note, eighth note, eighth note.

Musical staff 4: G major, 3/4 time. Notes: eighth note, eighth note.

Musical staff 5: G major, 3/4 time. Notes: quarter note, eighth note.

Musical staff 6: G major, 3/4 time. Notes: quarter note, eighth note, quarter note, eighth note, quarter note, eighth note, eighth note, eighth note.

Musical staff 7: G major, 3/4 time. Notes: eighth note, eighth note.

СЕҲРЛИ ДУНЁ



Шеъри Н. Аҳмедова Оҳанги Ҳ. Ҳасанова

Дилда орзулар,
Куйлаймиз жӯшиб.
Қувонч шодликни
Куйларга қўшиб.
Болалик гулдир
Бу гўзал чаманда
Яшаймиз яйраб
Энг бахтли Ватанда.

Нақарот:

Куйлар олам
Сочиб зиё.
Чорлар ҳар дам
Бу сеҳрли дунё.



СУПОРИШХО БАРОИ МУСТАҲКАМКУНӢ

1. Нотаи «ДО»-ро ёбед.

A) Б) В)

2. Дар кадом қатор, қатори овоз дуруст навишта шудааст?

- А) до, ре, ми, сол, фа, ля, си, до;
Б) до, ми, ре, фа, сол, ля, си, до;
В) до, ре, ми, фа, сол, ля, си, до.

3. Нотаи «ФА»-ро ёбед.

A) Б) В)

4. Овози аз ҳама баландро ёбед:

A) Б) В)



Худатон ёбед

1. Асари мусиқиро чӣ тавр шунидан лозим?
A) паст ҳарф зада шунидан лозим;
B) мағал набардошта шунидан лозим;
D) хомӯш истода, бо диққат шунидан лозим.
2. Дар дохили нотаи пурра чанд нотаи нисфиҳо ҳаст?
A) 4-то нотаи нисфиӣ;
B) 2-то нотаи нисфиӣ;
D) 6-то нотаи нисфиӣ.
3. Чандто нотаи чорякӣ ба як нотаи пурра баробар аст?
A) 2-то нотаи чорякӣ;
B) 8-то нотаи чорякӣ;
D) 4-то нотаи чорякӣ.
4. Чандто нотаи чорякӣ ба нотаи нисфиҳо баробар аст?
A) 4-то нотаи чорякӣ;
B) 2-то нотаи чорякӣ;
D) 8-то нотаи чорякӣ.
5. Дар қатори овоз кадом нота афтида мондааст?



РАҚСЕМ, САРОЕМ, СУРУД ХОНЕМ.

ВАТАН

Шеъри М. Миршакар Оҳанги Ш. Соҳибов

§ Миёна

Ва - тан аз дил - хо ме - ба - ро - рад ғам,
Ва - тан о - дам - ро ме - ку - над о - дам!

ГАНДУМ (БУҒДОЙ)

Шеъри Р. Толиб Оҳанги Д. Омонуллаева

Охиста

Эк-кан э-дим, қў-кат бўл-ди, дон бўл-ди,
дон бўл-ди. Пиш-ган-дан сўнг оп - поқ-қи -на
нон бўл - ди, нон бўл - ди. Э - лим бой,
Э - лим бой, ни-ма-га бой?
Э - лим бой, э - лим бой, э - кар буғ-дой.

ГУНЧИШКАК

Шеъри У. Раҷаб

Оҳанги Я. Сабзанов

Шўх

Гунчиш-ка-ке ҳад -я кард, А - ко - яш бар Са-нав-бар.
Гунчиш-ка -ке а - ло як, Зе - бо -ю хуш- бо -лу пар.

«ТУ-ТУ-ТУ-ТУ, МУРГОНИ МАН»

Шеъри А. Қодирӣ

Оҳанги Ч. Охунов

Би-ё-ед мур-ғо-ни ман. Мур-ғо-ни чақ-қо-ни ман
Ту-ту-ту-ту-ту-ту Би-ё-ед, ба ла-би чӯ, Ту-ту-ту-ту-ту-ту
Би-ё-ед, ба ла-би чӯ Би-ё-ед ба шу-мо-ён, ме-ди-ҳам ман о-бу дон.
Би-ё-ед ба шу-мо-ён, ме-ди-ҳам ман о-бу дон. Ши-ка-ма-тон кӣ сер шуд,

ба ка- так да- ро- ед зуд. Ши-кам-ҳо- тон ки сер шуд,
 ба - ка - так да- ро - ед зуд, Ту - ту - ту- ту - ту - ту,

САЛОМ БЕРГАН БОЛАЛАР

Шеъри П. Мұғанов Оҳанги Н. Норхұчаев

Миёна

Са-лом бер-ган бо-ла-нинг ўзи-зи о- доб- ли,
 Ку- либ тур-ган юз-ла- ри гү - ё оф- тоб - ли,
 Са-лом бе-риш бу аъ - ло а- ло-мат, Са-лом бер-ган-лар
 Бў-линг са-ло-мат. Са-лом бе- риш бу аъ - ло а- ло- мат,
 Са- лом бер- ган - лар бў - линг са - ло - мат.

СЕҲРЛИ ДУНЁ

Шеъри Н. Аҳмадова Оҳанги Х. Ҳасанова

Миёна



Дил -да оп - зу - лар, куй - лай-миз жў-шиб.



Қу - вонч, шод-лик-ни куй-лар- га қў- шиб.



Бо -ла -лик гул-дир Бу гў -зал ча - ман-да.



Я - шай - миз яй - раб энг бахт- ли Ва -тан - да.

ИДАТ МУБОРАК!

Шеъри Н. Назирий Оҳанги Х. Абдуллоев

Миёна



Эй мо-да - ри ман, бах-ти ча-во-нам,



но -ми ху - ши ту вир-ди за - бо - нам!

МУНДАРИЧА

Қоидаҳои сурудхонӣ	4
Ватанҷонам – Ватанам. Шеъри П.Мӯмин. Оҳанги Д.Омонуллаева	5
Ифодаёбии овозҳо	6
Полқаи андичон. Оҳанги ҳалқӣ	7
Ҷӣ хел овозҳоро медонед?	8
Роҳи нота	9
Алифбои мусиқӣ. Шеъри Н.Бақозода. Оҳанги Ҷ.Охунов	10
Бо асбобҳои миллии мусиқӣ шинос шавед	11
Бак, бака бум, бум (усулҳои доира). Оҳанги ҳалқӣ	12
Ватан. Шеъри М. Миршакар. Оҳанги Ш. Соҳибов	13
Асоси мусиқӣ оҳанг аст	14
Лавлаги. Шеъри П.Мӯмин. Оҳанги Д.Омонуллаева	15
Овозҳои мусиқӣ баланд, паст ва дар баландии якхела мешавад	16
Бозихои мусиқавӣ	17
Ман Ватан дорам. Шеъри Ч.Кувноқ. Оҳанги Н.Норхӯчаев	18
Калиди скрипка	19
Як, ду, се... Шеъри Р.Толиб. Оҳанги Н.Норхӯчаев	20
Тирамоҳ. Шеъри Н. Рӯзимуҳаммадов. Оҳанги С.Абрамова	21
Ватанамонро мадҳ мекунем	22
Буғдой. Шеъри Р.Толиб. Оҳанги Д. Омонуллаева	23
Ифодаёбии баланд ва пастшавии овозҳо дар зиначаҳо	24
Номи овозҳоро аз чап ба рост ва аз рост ба чап гуфтанро ёд гиред	25
Шинос шавед	26
Пианино. Шеъри М.Зайниддинова. Оҳанги Ч. Начмиддинов	27
Алифбо байрами. Шеъри П.Мӯмин. Оҳанги Д. Омонуллаева	28
Идат муборак. Шеъри Н.Назирий. Оҳанги Х. Абдуллоев	29
Супоришҳо барои мустаҳкамкунӣ	30
Дарозу кӯтоҳшавии овозҳо	31
Норим – норим. Оҳанги ҳалқӣ ўзбек	32
Барфи аввал. Шеъри Р.Толиб. Оҳанги Н. Норхӯчаев	33
Қари наво. Оҳанги ҳалқи ўзбек	34
Боронак. Шеъри Ч.Хошимӣ. Оҳанги Қ. Яҳёев	35
Оҳангсозон	36
Номгузории овозҳо ва пайиҳами онҳо	37
Асп бӯламан. Оҳанги ҳалқи ўзбек	38
Дилоромнинг кӯшиғи. Шеъри И. Дониш. Оҳанги Д.Омонуллаева	39
Нотаи нисфихо	40
Дӯлонча. Оҳанги ҳалқӣ	41
«Ту – ту – ту – ту, мурғони ман». Шеъри А.Қодирӣ. Оҳанги Ч.Охунов ...	42
Нотаи чоряқӣ	43
Валс. Оҳанги Д.Шостакович	44
Бобоқ ҳӯроз. Шеъри П.Мӯмин. Оҳанги Н.Норхӯчаев	45

Асбобҳои торие, ки писанди мост	46
Баёти дутор. Оҳанги халқӣ	47
Салом берган болалар. Шеъри П.Мӯъмин. Оҳанги Н.Норхӯчаев	48
Нотаи ҳаштякӣ (нимчоряқ)	49
Бахтий эркатой. Шеъри Н.Муҳаммад. Оҳанги Т.Тошматов	50
Номгузорӣ ва тақсимшавии нотаҳо	51
Марш. Оҳанги Н.Норхӯчаев	52
Доира. Шеъри П.Мӯъмин. Оҳанги Д.Омонуллаева	53
Ребусҳои мусикӣ	54
Валс барои бачаҳо. Оҳанги Д.Зокиров	55
Сеҳрли дунё. Шеъри Н.Аҳмедова. Оҳанги Х.Ҳасанова	56
Супоришҳо барои мустаҳкамкунӣ	57
Худатон ёбед	58
Рақсем, сароем, суруд, хонем	59

HAMIDULLA NURMATOV, NADIM NORXO'JAYEV

MUSIQA

1-sinf uchun darslik

Qayta ishlangan 17-nashri

(Tojik tilida)

Муҳаррир О.Камолов
 Мутарчим Ҷ. Эшонкулов
 Муҳаррири бадей Ш.Мирфаёзов
 Муҳаррири техникӣ Х. Ҳасанова
 Саҳифабанди компьютерӣ Х. Шарипова

Литсензияи нашриёт AI № 290. 04.11.2016.

Ба чопаш 28-уми май соли 2019 иҷозат дода шуд.

Андозаи 70x100 1/₁₆. Гарнитураи Arial Tj. Ба усули оғсет чоп гардидааст.

Чузъи шартии чопӣ 5,2. Чузъи нашриву ҳисобӣ 5,6

Адади нашр 7767 нусха. Супориши .

Дар хонаи эҷодии табъу нашри «F. Ғуломи»- и очонсии коммуникатсияҳои оммавии иттилооти назди маъмурияти Президенти Республикаи Ўзбекистон

100128., Тошканд, кӯчаи Лабзак, 86 чоп шудааст.